

PRAKSISOVERSIGT · STRAFFERET

Praksisoversigt over samfundstjeneste (§§ 62-67)

Det centrale alternativ til ubetinget fængsel – straffeloven §§ 62-67

Version 2 · Opdateret 24. jun. 2026 · 7 afgørelser · 2016-2024

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Samfundstjeneste er det vigtigste alternativ til ubetinget fængselsstraf i dansk strafferet. Reglerne i straffelovens §§ 62-67 giver domstolene adgang til at afsige betinget dom med vilkår om, at den dømte udfører ulønnet samfundstjeneste i 30-300 timer, når betinget dom alene ikke findes tilstrækkelig, men ubetinget fængsel heller ikke anses for påkrævet. Ordningen bygger på den forudsætning, at den tiltalte er fundet egnet til samfundstjeneste – typisk efter kriminalforsorgens personundersøgelse – og at lovovertrædelsens grovhed står i passende forhold til sanktionen. Siden den permanente indførelse i 1992 har ordningens anvendelsesområde været gradvist udvidet – senest med den store reform i 2015, der åbnede for et bredt felt af kriminalitetsformer – men området er fra 2020 igen indsnævret ved voldskriminalitet efter straffelovens §§ 244-245.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Samfundstjeneste kan kun idømmes, hvis tiltalte er fundet egnet hertil – egnethedsvurderingen foretages som klart udgangspunkt af kriminalforsorgen ved personundersøgelse efter retsplejelovens § 808.
- 02** Det er en forudsætning, at tiltalte har haft lejlighed til at udtale sig om sin villighed til samfundstjeneste; den kan ikke idømmes, hvis tiltalte udtrykkeligt afviser.
- 03** Samfundstjeneste fastsættes til mindst 30 og højst 300 timer, der skal udføres inden for en længstetid udmålt i forhold til timetallet; prøvetiden er højst 2 år.
- 04** Forarbejdernes vejledende omregningstabel fastsætter det normale forhold mellem fængselsstraf, antal timer og længstetid – fx 20-30 dages fængsel = 40 timer med 4 måneders længstetid.
- 05** Udgangspunktet efter 2015-reformen er, at samfundstjeneste kan anvendes over for et bredt felt af kriminalitetsformer, og kriminalitetens art som udgangspunkt ikke tillægges afgørende betydning – med undtagelse af røveri, voldtægt, grov vold, grove våbenlovsovertrædelser, grove narkotikaforbrydelser og vidnetrusler.
- 06** I sager om simpel vold (§ 244, stk. 1) begået efter 1. januar 2020 skal ubetinget fængsel som helt klart udgangspunkt idømmes, hvis tiltalte tidligere er straffet for ligeartet kriminalitet, volden er mod et særligt værgeløst offer, eller forurettede har pådraget sig ikke ubetydelige skader.

- 07** I sager om grov vold (§ 245) kan samfundstjeneste efter 2020-reformen kun anvendes under helt ekstraordinære omstændigheder.
- 08** Kombinationsdomme (§ 64) er mulige: den ubetingede del kan dog ikke overstige 3 måneder eller en tredjedel af den samlede fængselsstraf.
- 09** Ved vilkårsovertrædelse (§ 66) kan retten bestemme fuldbyrdelse af den betingede straf, men der skal tages hensyn til allerede udført samfundstjeneste; ved domme over 3 måneder modsvarer samfundstjenesten to tredjedele af den betingede fængselsstraf.
- 10** Prøvetiden for betingede domme på højst 3 måneders fængsel ophører automatisk ved længstetidens udløb – der er ingen restprøvetid.
- 11** Samfundstjeneste bør kun undtagelsesvis anvendes, hvis straffen overstiger 1½ års fængsel, og kan kun i helt ekstraordinære tilfælde anvendes ved straffe over 2 år.
- 12** Højesteret har fastslået, at vold mod en tilfældig forbipasserende kræver tilbageholdenhed med samfundstjeneste – dette gælder også vold i trafikken, der sidestilles hermed.
- 13** Højesteretspraksis fra 2016 (Sag 183/2015) viser, at simpel vold på natklub med begrænset skade og ustraffet gerningsmand kan medføre betinget dom med samfundstjeneste.
- 14** Brandstiftelse efter § 181, stk. 1, kan efter Højesterets praksis ikke generelt sidestilles med de lovovertrædelsestyper, hvor ubetinget fængsel er udgangspunkt – afgørelsen beror på en konkret vurdering.
- 15** Anklagemyndighedens begæring om fuldbyrdelse ved vilkårsovertrædelse af samfundstjeneste skal være indbragt for retten inden udløbet af længstetiden, ikke blot inden prøvetidens udløb.

§ 1 Lovgrundlaget: straffeloven §§ 62-67 og den gældende lovtekst

Reglerne om samfundstjeneste fremgår af straffelovens kapitel 8. Grundbestemmelsen er [straffelovens § 62, stk. 1](#), hvorefter retten kan afsige betinget dom med vilkår om samfundstjeneste, hvis betinget dom efter §§ 56-57 ikke findes tilstrækkelig, og tiltalte findes egnet hertil. Bestemmelsen fastlægger således samfundstjenestens placering i sanktionsskalaen: den anvendes, når betinget dom alene er for mild, men ubetinget fængsel ikke anses for nødvendig.

Selve vilkårets indhold reguleres af [§ 63, stk. 1](#): Den dømte skal udføre ulønnet samfundstjeneste i mindst 30 og højst 300 timer, og samfundstjenesten skal udføres inden for en længstetid, der udmåles i forhold til timetallet. Prøvetiden fastsættes til højst 2 år, jf. [§ 63, stk. 3](#). Den dømte undergives obligatorisk tilsyn af kriminalforsorgen i prøvetiden, jf. [§ 63, stk. 4](#).

Kombinationsdomme er mulige efter [§ 64](#): I forbindelse med betinget dom med samfundstjeneste kan der idømmes ubetinget fængselsstraf efter reglerne i § 58, dog ikke over 3 måneder eller en tredjedel af den samlede fængselsstraf.

Ved vilkårsovertrædelse giver § 66 retten mulighed for enten at bestemme fuldbyrdelse af den betingede fængselsstraf eller at opretholde dommen med eventuel forlængelse af længstetid og prøvetid. § 65 giver adgang til administrativ ændring af vilkår, mens § 67 regulerer genoptagelse.

Der er ingen ventende ændringer af § 62 – straffeloven er konsolideret til og med 14. november 2025 uden udrullede ændringer.

LOV

Straffeloven § 62, stk. 1

Straffeloven § 63, stk. 1, 3, 4

Straffeloven § 64

Straffeloven § 65

Straffeloven § 66

§ 2 Historisk udvikling: fra forsøgsordning til generelt alternativ

Samfundstjeneste blev første gang afprøvet i Danmark som forsøgsordning i 1982, inspireret af den britiske "community service order". [Straffelovrådets betænkning nr. 1211/1990](#) om samfundstjeneste konkluderede, at ordningen var en velegnet strafform, der reelt trådte i stedet for ubetingede frihedsstraffe uden at medføre de negative følger af fængselsophold. Forsøgsordningen blev gjort permanent ved lov nr. 6 af 3. januar 1992.

De vigtigste ændringslove siden da er:

- **2000:** Ved lov nr. 230 af 4. april 2000 blev minimumstimetallet nedsat fra 40 til 30 timer, og adgangen udvidedes til færdselslovsovertrædelser (navnlig spirituskørsel og kørsel i frakendelsestiden).
- **2012:** Maksimalt timetal hævet fra 240 til 300 timer for at muliggøre samfundstjeneste ved frihedsstraffe på op til 2 år.
- **2015:** Den store reform ved lov nr. 152 af 18. februar 2015 udvidede markant anvendelsesområdet. Forarbejderne fastslog, at kriminalitetens art som udgangspunkt ikke længere skulle tillægges afgørende betydning, og at der ikke var grundlag for at tale om et "kerneområde" for samfundstjeneste. Reformen indførte også en vejledende omregningstabel og mulighed for behandlings- og uddannelsesprogrammer som del af samfundstjenesten.
- **2020:** Lov nr. 1942 af 15. december 2019 (ikrafttræden 1. januar 2020) begrænsede markant adgangen til samfundstjeneste i voldssager – se nedenfor.

Forarbejderne til 2015-reformen byggede på [Straffelovrådets betænkning nr. 1545/2014](#) om samfundstjeneste mv. Senest har [Straffelovrådets delbetænkning nr. 1585/2025](#) om fodlænkeordninger og samfundstjeneste vurderet, at den gældende ordning grundlæggende er velfungerende, og at samfundstjeneste er en strafform, der "i de tilfælde, hvor den er egnet, er både bedre og billigere end alternativet, ubetinget fængsel".

LOV

Straffeloven § 62

§ 3 Egnethedsundersøgelse og formelle forudsætninger

Det er en ufravigelig betingelse for idømmelse af samfundstjeneste, at tiltalte er fundet egnet hertil.

[Rigsadvokatmeddelelsen om samfundstjeneste](#) fastslår, at egnethedsvurderingen som det klare udgangspunkt foretages af kriminalforsorgen som led i en personundersøgelse, jf. [retsplejelovens § 808](#).

Personundersøgelsen vurderer den pågældendes:

- Boligforhold (fast bopæl kræves som udgangspunkt)
- Beskæftigelse og uddannelse
- Fysiske og psykiske helbredstilstand
- Eventuelle misbrugsproblemer
- Motivation for at gennemføre samfundstjeneste

Det er dog ikke absolut udelukket, at retten kan finde en person egnet uden kriminalforsorgens egnethedsvurdering – men det bør kun ske undtagelsesvis og forudsætter, at der ikke er tvivl om egnethed.

En yderligere forudsætning er, at tiltalte har haft lejlighed til at udtale sig om sin villighed til at gennemføre samfundstjeneste. Samfundstjeneste kan ikke idømmes, hvis tiltalte udtrykkeligt har afvist at ville gennemføre den.

Anklagemyndigheden skal i sager, hvor der kan blive tale om samfundstjeneste, som udgangspunkt anmode kriminalforsorgen om at udarbejde en personundersøgelse, jf. [Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om forberedelse](#).

LOV

Retsplejeloven § 808

Straffeloven § 62, stk. 1

§ 4 Omregningstabel: fængselsstraf, antal timer og længstetid

Forarbejderne til 2015-reformen indeholder en vejledende omregningstabel, der fastsætter det normale forhold mellem fængselsstraffens længde, antal samfundstjenestetimer og længstetid for udførelsen. Tabellen er gentaget i [Rigsadvokatmeddelelsen om samfundstjeneste](#):

Fængselsstraf	Samfundstjeneste	Længstetid
7-14 dage	30 timer	4 måneder
20-30 dage	40 timer	4 måneder
40-50 dage	60 timer	6 måneder
60 dage – 3 måneder	80 timer	6 måneder
4-5 måneder	100 timer	8 måneder
6-7 måneder	120 timer	8 måneder
8-11 måneder	150 timer	1 år
1 år – 1 år og 5 måneder	200 timer	1 år
1½ år – 1 år og 11 måneder	250 timer	1½ år
2 år	300 timer	1½ år

Tabellen er vejledende og kan fraviges, hvis særlige forhold taler for det – dog skal en fravigelse udtrykkeligt angives og begrundes i dommens præmisser. Fravigelse i nedadgående retning af timetallet kan f.eks. ske, hvis:

- Fængselsstraffen er en samlet straf for flere uligeartede forhold, hvor en væsentlig del hidrører fra forhold, der isoleret ville medføre betinget dom uden samfundstjeneste.
- Der ved siden af samfundstjeneste er fastsat andre byrdefulde vilkår, f.eks. behandling.

Skærpende omstændigheder bør ikke føre til fravigelse af omregningstabellen – de bør i stedet tillægges betydning ved fastsættelsen af fængselsstraffens længde.

Prøvetiden fastsættes som udgangspunkt til 1 år, hvis længstetiden er under 1 år, og ellers til 2 år. For betingede domme på højst 3 måneders fængsel ophører prøvetiden automatisk ved længstetidens udløb.

LOV

Straffeloven § 63, stk. 1, 3

§ 5 Kriminalitetstyper: kerneområde og varsomhedsområde

Anvendelsesområdet for samfundstjeneste er undergået markante forandringer. Før 2015 talte man om et "kerneområde" (navnlig berigelseskriminalitet bortset fra røveri) og et "varsomhedsområde" (vold, narkotika, sædelighedsforbrydelser). 2015-reformen afskaffede denne skelnen som formelt udgangspunkt.

[Rigsadvokatmeddelelsen om samfundstjeneste](#) opsummerer den gældende retstilstand:

Kriminalitet, hvor samfundstjeneste som helt klart udgangspunkt ikke kan anvendes:

- Røveri (§ 288)
- Voldtægt (§ 216)
- Grov vold (§ 245) – kun under helt ekstraordinære omstændigheder
- Grove våbenlovsovertrædelser
- Grove narkotikaforbrydelser (§ 191)
- Vidnetrusler (§ 123)
- Organiseret eller banderelateret kriminalitet

Kriminalitet, hvor samfundstjeneste fortsat kan anvendes bredt:

- Berigelseskriminalitet (tyveri, bedrageri, underslæb, mandatsvig) – se [bedrageri](#)
- Brandstiftelse efter § 181, stk. 1 (efter konkret vurdering)
- Skatteunddragelse og dokumentfalsk
- Færdselslovsovertrædelser – se [spirituskørsel](#)

Simpel vold (§ 244) – skærpe fra 2020:

Fra 1. januar 2020 gælder særlige restriktioner for voldssager. Ubetinget fængsel er det helt klare udgangspunkt i følgende tilfælde:

- Tiltalte er tidligere straffet for ligeartet (personfarlig) kriminalitet
- Volden er begået mod et særligt værgeløst offer (børn, ældre, handicappede)
- Forurettede er påført ikke ubetydelige fysiske eller psykiske skader
- Gentagen vold i nære relationer (§ 244, stk. 2)

Samfundstjeneste bør kun undtagelsesvis anvendes, hvis straffen overstiger 1½ års fængsel, og kan kun i helt ekstraordinære tilfælde anvendes ved straffe over 2 år.

LOV

Straffeloven § 191

Straffeloven § 244, stk. 1

Straffeloven § 245

Straffeloven § 288

§ 6 Højesteretspraksis om grænsen mellem ubetinget fængsel og samfundstjeneste

Højesteret har afsagt flere principielle afgørelser om den nærmere afgrænsning af samfundstjenestens anvendelsesområde.

Simpel vold og samfundstjeneste – de centrale præjudikater

I [Sag 183/2015](#) (dom af 13. april 2016) ændrede Højesteret en ubetinget straf på 60 dages fængsel for simpel vold på et diskotek til betinget dom med vilkår om 80 timers samfundstjeneste. Retten lagde vægt på, at tiltalte var ustraffet, at volden skete efter forudgående uoverensstemmelse med den ene forurettede, og at skaderne var begrænsede:

Højesteret finder, at der er grundlag for at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste, jf. lov nr. 152 af 18. februar 2015 om ændring af straffeloven mv. Højesteret har herved lagt vægt på, at T er ustraffet, at der er tale om simpel vold på en natklub efter en forudgående uoverensstemmelse med den ene af de forurettede, og at volden alene har påført de forurettede begrænsede skader.

Vold mod tilfældig forbipasserende

I [105/2023](#) (dom af 16. april 2024) fastslog Højesteret, at vold i trafikken efter omstændighederne kan sidestilles med vold mod en tilfældig forbipasserende. Tiltalte havde på en parkeringsplads skubbet og slået en ukendt bilist med knyttet hånd uden foranledning. Retten definerede begrebet:

Vold mod en tilfældig forbipasserende foreligger, hvor gerningsmanden på gaden eller et andet offentligt tilgængeligt sted overfalder en ham ubekendt person, oftest uden nogen foranledning i ord eller handlinger fra den overfaldnes side.

Da forurettede ikke havde givet anledning til volden, fandt Højesteret, at der skulle udvises tilbageholdenhed med samfundstjeneste, og stadfæstede den ubetingede straf på 40 dage.

Brandstiftelse

I [Sag 263/2015](#) (dom af 30. maj 2016) stadfæstede Højesteret en betinget dom med 200 timers samfundstjeneste for brandstiftelse efter § 181, stk. 1. Retten fastslog, at brandstiftelse ikke generelt kan sidestilles med de lovovertrædelser, hvor ubetinget fængsel er udgangspunkt, og at afgørelsen beror på de konkrete omstændigheder:

Højesteret finder, at opremsningen i forarbejderne af lovovertrædelser, hvor kriminalitetens art fortsat vil have væsentlig selvstændig betydning for valget mellem samfundstjeneste og ubetinget fængsel, ikke kan anses for udtømmende, men at brandstiftelse efter straffelovens § 181, stk. 1, ikke generelt kan sidestilles med de lovovertrædelser, hvor udgangspunktet fortsat er ubetinget fængsel.

LOV	Straffeloven § 62	Straffeloven § 181, stk. 1	Straffeloven § 244	
PRAKSIS	Højesteret · Vold mod tilfældig forbipasserende på parkeringsplads medførte ubetinget fængsel			16.04.2024
	Højesteret · Brandstiftelse og tyveri: Højesteret stadfæster betinget straf med samfundstjeneste efter reviderede strafudmålingsregler			30.05.2016
	Højesteret · Vold på diskotek: Højesteret ændrer ubetinget fængsel til betinget dom med samfundstjeneste			13.04.2016

§ 7 2020-skærpelsen: begrænsning af samfundstjeneste i voldssager

Ved lov nr. 1942 af 15. december 2019 (ikrafttråd 1. januar 2020) blev brugen af samfundstjeneste i voldssager markant begrænset. Forarbejderne til lovforslaget L 10 af 2. oktober 2019 detaljerede de nye retningslinjer.

Forarbejderne specificerer præcist, hvornår ubetinget fængsel er det helt klare udgangspunkt ved simpel vold (§ 244, stk. 1):

1. Gentagelse af ligeartet kriminalitet:

Fremover kun helt undtagelsesvist betinget dom med samfundstjeneste, når tiltalte er straffet for vold eller anden personfarlig kriminalitet. Dog undtagelsesvist muligt, hvis den ligeartede kriminalitet er begået mere end 5 år forud, tiltalte var under 18 år dengang, og nu har meget gode personlige forhold.

2. Vold mod særligt værgeløst offer:

Børn, personer med handicap, ældre og andre, der er ude af stand til at forsvare sig. Undtagelsesvist muligt, hvis volden er af begrænset karakter og begået i f.eks. afmagt.

3. Ikke ubetydelige skader:

Skader, der har nødvendiggjort lægelig behandling af et vist omfang (gipsbehandling, operation, syning af større sår, tandlægebehandling) eller medført længere tids gener. Uden for begrebet falder hævelser, blå øjne, overfladiske rifter og mindre sår.

For grov vold (§ 245) foreslås det, at samfundstjeneste kun under helt ekstraordinære omstændigheder kan anvendes – det er ikke længere tilstrækkeligt, at der er tale om en kortere frihedsstraf, at tiltalte er ung og ustraffet, at volden var spontan, og at skaderne var begrænsede.

Disse retningslinjer finder anvendelse på vold begået efter 1. januar 2020. For vold begået før denne dato gælder fortsat de tidligere, lempeligere principper fra 2015-reformen. Se nærmere om strafudmåling ved vold under [vold-strafudmaaling-244](#).

LOV	Straffeloven § 82	Straffeloven § 244, stk. 1, 2	Straffeloven § 245	
PRAKSIS	Højesteret · Vold mod tilfældig forbipasserende på parkeringsplads medførte ubetinget fængsel			16.04.2024

§ 8 Kombinationsdomme og forholdet til andre sanktioner

En dom til samfundstjeneste kan kombineres med ubetinget fængsel eller bøde efter [straffelovens § 64](#). Den ubetingede del kan dog ikke overstige 3 måneder eller en tredjedel af den samlede fængselsstraf – begge grænser skal være opfyldt.

Kombinationsdomme anvendes typisk i sager med:

- Flere uligeartede forhold, hvor et enkelt forhold isoleret set ville kræve ubetinget straf (f.eks. en spirituskørsel kombineret med et voldsforhold)
- Gentagne lovovertrædelser, hvor delvis betinget dom anses for tilstrækkelig

I Højesterets dom i [Sag 263/2015](#) blev T1 idømt fængsel i 1 år og 2 måneder, heraf 2 måneder ubetinget og 1 år betinget med 200 timers samfundstjeneste – de ubetingede 2 måneder vedrørte færdselslovsovertrædelser.

Omregningstabellen bringes ved kombinationsdomme i anvendelse på den betingede del af fængselsstraffen – ikke den samlede straf.

Forholdet til andre sanktionsformer:

- **Elektronisk fodlænke** (strafudståelse på bopælen) er et alternativ til ubetinget fængsel ved kortere straffe – se [elektronisk-fodlaenke](#). De to ordninger udelukker ikke hinanden, men retter sig mod forskellige situationer.
- **Ungdomssanktion** (§ 74 a) og betingede domme med vilkår efter [lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet](#) er relevante for unge lovovertrædere.
- **Tilståelsesrabat** (§ 82, stk. 1, nr. 9) kan have selvstændig betydning for straffens længde og dermed påvirke, om sagen falder inden for samfundstjenestens anvendelsesområde – se [tilstaaelsesrabat](#).
- **Lang sagsbehandlingstid** (§ 82, stk. 1, nr. 13) kan ligeledes begrunde en mildere straf, der muliggør samfundstjeneste – se [lang-sagsbehandlingstid](#).

LOV

[Straffeloven § 58, stk. 1](#)[Straffeloven § 64](#)[Straffeloven § 82, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Brandstiftelse og tyveri: Højesteret stadfæster betinget straf med samfundstjeneste efter reviderede strafudmålingsregler 30.05.2016

§ 9 Vilkårsovertrædelse, reststraf og erstatning

Overtræder den dømte vilkåret om samfundstjeneste eller andre særvilkår, har retten efter [straffelovens § 66](#) to muligheder:

1. Bestemme ubetinget fuldbyrdelse af den betingede fængselsstraf
2. Opretholde den betingede dom, eventuelt med forlængelse af længstetid og prøvetid

Tidsfrist for anklagemyndighedens begæring:

[Rigsadvokatmeddelelsen](#) fastslår, at anklagemyndighedens begæring om fuldbyrdelse ved overtrædelse af samfundstjenestevilkåret skal indgives til retten inden udløbet af *længstetiden* – ikke blot prøvetiden (jf. UfR 2001.1932 Ø).

Reststraf:

Ved fastsættelse af ubetinget straf skal der tages hensyn til allerede udført samfundstjeneste, jf. [§ 66, stk. 3](#). For domme over 3 måneders betinget fængsel modsvarer samfundstjenesten to tredjedele af den betingede fængselsstraf – der er altså en reststraf på en tredjedel, som kan udløses ved vilkårsovertrædelse. Ved domme på 3 måneder eller derunder modsvarer samfundstjenesten hele straffen.

Ikke-tiltaltes skyld:

I sager, hvor den dømte ikke har kunnet afvikle sin samfundstjeneste uden at det kan tilregnes den dømte (f.eks.

under COVID-19-pandemien), kan § 66 ikke anvendes. I stedet kan retten efter § 65 ændre vilkårene, herunder forlænge længstetid og prøvetid.

Erstatning for uberettiget samfundstjeneste:

I AM2024.05.10RA fastsatte Rigsadvokaten erstatning for 30 timers uberettiget afviklet samfundstjeneste til 2.800 kr. efter [retsplejelovens § 1018 d, stk. 1](#). Erstatningen fastsættes skønsmæssigt med udgangspunkt i den almindelige timeløn for tilsvarende arbejde – ikke efter taksterne for uberettiget frihedsberøvelse, idet samfundstjeneste er betydeligt mindre indgribende end fængsling.

LOV

[Retsplejeloven § 1018d, stk. 1](#)[Straffeloven § 65](#)[Straffeloven § 66, stk. 1, 3](#)

PRAKSIS

Rigsadvokaten · Erstatning for uberettiget afviklet samfundstjeneste efter domsændring i Landsretten 10.05.2024

§ 10 Kriminalforsorgens tilsyn og praktisk gennemførelse

Den praktiske gennemførelse af samfundstjeneste reguleres af [straffuldbyrdslovens § 101](#), [tilsynscirkulæret](#) og [tilsynsvejledningen](#).

Samfundstjenestens indhold:

Siden 2015-reformen kan samfundstjeneste ud over ulønnet arbejde også opfyldes ved deltagelse i behandlings- eller uddannelsesprogrammer efter kriminalforsorgens nærmere bestemmelse. Dog skal mindst to tredjedele af timetallet gennemføres som ulønnet arbejde.

Tilsynet:

Den dømte undergives obligatorisk tilsyn af kriminalforsorgen i prøvetiden. For dømte med gode og stabile personlige forhold kan tilsynet i praksis begrænses, og tilsynssamtaler kan efter konkret vurdering afholdes i forbindelse med kontrolbesøg.

Arbejdsstedet:

Kriminalforsorgen træffer bestemmelse om arbejdsstedet. Arbejdsstederne og eventuelle tillidsrepræsentanter skal have accepteret, at der beskæftiges personer med vilkår om samfundstjeneste. Aftaler om afviklingstider indgås mellem kriminalforsorgen, arbejdsstedet og den dømte.

Vilkårsovertrædelser:

[Vejledning om kriminalforsorgens reaktioner ved vilkårsovertrædelse](#) beskriver kriminalforsorgens pligt til at træffe foranstaltninger og foretage indberetning til anklagemyndigheden, hvis den dømte overtræder vilkåret om samfundstjeneste eller de forskrifter, som kriminalforsorgen har givet om udførelsen.

Arbejdsulykker:

Personer i samfundstjeneste er omfattet af reglerne om arbejdsskadesikring. Ved tilskadekomst under samfundstjeneste påhviler det den tilsynsførende i kriminalforsorgen at udfylde anmeldelsesblanket, jf. [cirkulære om håndtering og anmeldelse af arbejdsulykker](#).

LOV

[Straffeloven § 63, stk. 4](#)[Straffuldbyrdslovens § 101](#)

§ 11 Sammenfatning og retspolitiske perspektiver

Samfundstjeneste har siden sin permanente indførelse i 1992 udviklet sig til det vigtigste alternativ til kortere ubetingede frihedsstraffe i dansk ret. Ordningens bærende rationale – at begrænse brugen af fængsel, hvor det er muligt, uden at give afkald på en tilstrækkelig reaktion – er bekræftet af både Straffelovrådets betænkninger og empiriske undersøgelser, der peger på lavere recidivrisiko og bedre sociale udfald sammenlignet med ubetinget afsoning.

Den gældende retstilstand er præget af en dobbelt bevægelse: 2015-reformen udvidede markant anvendelsesområdet ved at afskaffe kerneområde-tanken, mens 2020-lovændringen omvendt strammede markant i voldssager. For simpel vold (§ 244) er der efter 2020 en klar indsnævring: kun ved ustraffede førstegangsovertrædelser med begrænsede skader og uden særligt værgeløst offer forbliver samfundstjeneste en reel mulighed. For grov vold (§ 245) er samfundstjeneste i praksis udelukket bortset fra helt ekstraordinære situationer.

For alle øvrige kriminalitetsformer – berigelseskriminalitet, færdselslovsovertrædelser, brandstiftelse mv. – forbliver samfundstjeneste et bredt anvendeligt alternativ. Højesterets praksis har bekræftet, at forarbejdernes opremsning af udelukkede kriminalitetstyper ikke er udtømmende, og at afgørelsen beror på en samlet vurdering af kriminalitetens grovhed, tiltaltes personlige forhold og eventuel tidligere kriminalitet.

Straffelovrådets seneste betænkning nr. 1585/2025 konkluderer, at ordningen grundlæggende er velfungerende, og at samfundstjeneste er "en strafform, der i de tilfælde, hvor den er egnet, er både bedre og billigere end alternativet, ubetinget fængsel."

LOV	Straffeloven § 62	Straffeloven § 63	
PRAKSIS	Højesteret · Vold mod tilfældig forbi passerende på parkeringsplads medførte ubetinget fængsel		16.04.2024
	Højesteret · Brandstiftelse og tyveri: Højesteret stadfæster betinget straf med samfundstjeneste efter reviderede strafudmålingsregler		30.05.2016
	Højesteret · Vold på diskotek: Højesteret ændrer ubetinget fængsel til betinget dom med samfundstjeneste		13.04.2016

REFERENCE Lovgrundlag 6 paragraffer

Retsplejelovent § 808	Straffeloven § 62	stk. 1
Straffeloven § 63	Straffeloven § 64	stk. 1
Straffeloven § 65	Straffeloven § 66	

MATERIALE Citerede afgørelser 6 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		4
16.04.2024	Vold mod tilfældig forbi passerende på parkeringsplads medførte ubetinget fængsel	105-2023
05.04.2018	Uagtsomt manddrab ved grov hastighedsovertrædelse: Betinget fængsel og betinget udvisning af flygtning	Sag 2/2018

30.05.2016	Brandstiftelse og tyveri: Højesteret stadfæster betinget straf med samfundstjeneste efter reviderede strafudmålingsregler	Sag 263/2015
13.04.2016	Vold på diskotek: Højesteret ændrer ubetinget fængsel til betinget dom med samfundstjeneste	Sag 183/2015

RIGSADVOKATEN · NÆVN / KLAGEINSTANS

2

09.07.2024	Nægtelse af erstatning for langvarig sigtelse efter domfældelse for tyveri og vidnetrusler	AM2024.07.09RA
10.05.2024	Erstatning for uberettiget afviklet samfundstjeneste efter domsændring i Landsretten	AM2024.05.10RA

FORARBEJDE Betænkninger

2 referencer

Straffelovrådets betænkning om samfundstjeneste (Delbetænkning II om sanktionsspørgsmål)

nr. 1211 · 1990 · Justitsministeriet

Straffelovrådets delbetænkning om fodlænkeordninger og samfundstjeneste (Betænkning nr. 1585)

nr. 1585 · 2025 · Justitsministeriet